

Theoremata de hostia & se

crata Egidij de Roma Ordinis heremitarum sancti Augustini.

Quia inter cetera sacramenta ecclesie eucharistie sacramentum plus difficultatis continere videtur et que omnino sensui repugnare videntur et contra dicere ratio: nisi in predicto sacramento includi videtur ne incredulis prestetur occasio contradicere catholicis sacramentis. Dicendo quod fides nostra contineat repugnancia rationi quantum fas est domino concedente que in eo secundum sufficientiam visa contradictione implicare cernuntur declarabimus ostendentes nihil impossibilitatis sacramentum prehabitu continere. Non est enim quod fidem probare non possumus repugnancia veritatis. Sed quia que continet super rationem sunt ad ea probanda ratio non attingit et si propter sui excellentiam rationes deficiunt comprobantes multo magis deficiunt improbatas. Quicquid ergo contra fidem potest per hominum rationem: concludi potest ab homine ratione dissolui. Hanc ergo firmam tenentes fiduciam aggrediemur quod diximus tractatum partem prout rei congruentia postulat per theoremata distinguentes.

Theorema primum.

Primum principium quod est deus summus omnipotens potest convertere aliquid in aliud actu preexistens quod immediate attingit materiam ut est quid et potest agere preter transmutationem et motum igitur virtute eius in corpus christi converti poterit panis substantia: non obstante quod tale corpus dicte conversioni actualiter preexistit.

Constat enim fides catholica quod virtute verborum que christus tradidit quando dicta verba cum intentione conficiendi a sacerdote dicuntur substantia panis in verum corpus christi convertitur in illud quod

formatū ē sanguinib⁹ & gine de & gine traxit qđ in cruce
pendit. qđ fuit pro redemptiōe toti⁹ generi⁹ humani im-
molatū ex quo prestat occasio vt hi qui & tute diuini scđm
nature potentiā metiri conantē dicāt fidē fm se impossibilia
continerē. Sic enī in conuersionib⁹ singulis oculata fide
conspicim⁹ qđ nihil conuertit in aliqd̄ preceñs. Si ei ex aq̄
fit ignis. Ignis qui ex aqua producit nūq̄ adu pri⁹ fuit.
Semp enī in omni transmutatione qđ est potentia tale: fit
adu tale. Cū igit corpus christi adu existat: in illud idē nu-
mero nihil videt posse conuerti. Ut & ista repugnātia tolla-
tur de medio ostendem⁹ qđ in rem adu pēntem p̄t de⁹ ali-
qd̄ conuerrere. Ad cui⁹ euidentiā aduertendū qđ inter agēs
naturale et deū q̄ntū ad p̄ns duplex est dīa. ¶ Prima est
quia naturale agēs agit p̄ motū et trāsmutationē. Deus autē
p̄t res sine motu et trāsmutatione precedente in esse produ-
cere. Nā cū omne agēs p̄ naturā agat vt instrumentū ei⁹
qui agit p̄ intellectū cū de ratione instrumētū sit qđ agat mo-
tum. quicqd̄ ab agente naturali in esse p̄ducit mediante mo-
tu et transmutatione sumit originē. p̄t qđ scđando modū
naturalis agētis veritatē h̄z qđ scribit̄ phycoz. viij. Quic-
quid est in aliqua dispositiōe in qua prius non erat. est p̄
cedentem motū. Deus autē qui est p̄ncipale agēs. nō agēs
vt instrumētū neq̄ agēs motū pōt sine transmutatione pre-
cedente res in esse p̄ducere. Ex ista dīa sequit̄ scđa videlz
qđ naturale agēs put res producit in esse ex materia aliq̄
prius attingit eā vt est q̄nta q̄z vt est qđ. Nā cū materia h̄z
sui essentiā vt est oīno potētia subiectū motus esse nō possit
vt pbat Comētator. viij. phis. et vt etiāz p̄t haberi ex di-
ctis phi. phoz. vi. Ubi scribit̄ qđ nullū impibile mouet. qđ
de natura sua nō h̄z agere nisi p̄ trāsmutationē et motū. im-
mediate materiā vt est quid put motui subiecta esse nō pōt.
nullaten⁹ attinget. Deus autē qui oīm essentias cōseruat in
esse qui est quodāmodo rei intimior q̄z ip̄a sibi. non p̄suppo-
nens in actione sua trāsmutationē et motū etiāz put res pro-
ducit in esse ex aliq̄ materia eā n̄ solū vt est q̄nta sed. etiam

Primum

est qđ in illis attingit & sic dicitur
est in deo posse qđ natura agēs
p̄ntis qđ p̄ntis forma cōstit in potē-
tate ex eadem materia illa emittit
conducere. Nā qđ aliqd̄ non redit in
trumpat et dicitur redit idem
as dī conuerti dicitur causa esse p̄-
redita qđ et nō p̄ducit p̄ntis
dicitur redit idē numero qđ p̄ntis
numere et cetera nulla agēs esse
p̄ntis motū t̄ntē eundē numero qđ
nō est conuerti. p̄ntis qđ motū
in numero est p̄ntis qđnta in eundē
res cōstit in potētia materiā p̄ntis
p̄ntis numero nō redit. nō qđ h̄z
h̄z quā non est de vinitate numerā-
tū. vā nō p̄ntis hoc qđ forme
in res eundē numero sed p̄ntis
sibi est vltim qđnta qđ motū et quā
dicit idē numero: vā sic adu eundē
p̄ntis. Propter qđ loquido de agere
transmutationem p̄ntis. vā est qđ
transmutatione dīa sui sibi de vinitate
as nō qđ motū et transmutatione nō
deum materia rem conuerti qđnta. vā
forma qđ in materia potēntiam cōstit
tam inducitur. Nā cū hoc nō reque-
rit de vinitate numerāli vā p̄ntis
p̄ntis modo p̄ntis qđ p̄ntis
ducere. p̄ntis de⁹ facere vt ex quā
h̄z numero. vā si ex se h̄z quā p̄ntis
h̄z eundē igne n̄ntis cui⁹ sibi
quia adhuc non habemus quā
nō aliqd̄ p̄ntis dicitur p̄ntis
p̄ntis h̄z numero qđ aqua p̄ntis

vt est qd immediate attingit **Ex** his duab⁹ differentijs dicē
 possum⁹ deū duo posse q̄ naturale agens nullaten⁹ potest.
Primū est q̄ post q̄ forma cessit in potentia materie. agēs
 naturale ex eadem materia illā eandē formā nuero nō pōt
 producere. **Nā** q̄ aliqd non redeat idēz numero; si suū esse
 intrumpat et discōtinuet redit idem numero p̄t qd si mo/
 tus discōtinuat duplex causa esse p̄t. **P**rima sumit ex ipso
 p̄ducto. **S**ecūda ex mō p̄ducēdi. p̄pter p̄mū nihil successiuoz
 si discōtinuet redit idē numero. p̄pter qd si motus discōn/
 tinuaret et cessaret. nullū agens esset illi⁹ potentie. q̄ facere
 posset motū redire eundēz numero quia de ratione vnitatis
 motus/est continuitas. p̄pter qd motū intercūsum redire eū/
 dem numero/est ponē oppositū in obiecto. **P**ropter scd̄z for/
 ma cedens in potentia materie si postea de eadē educat p̄
 motū/eadē numero nō redibit. nō q̄ hoc repugnet ipi⁹ pro/
 dūdo quia non est de vnitate numerali regl^r p̄manentium
 p̄nuatō. vñ nō propter hoc q̄ forme esse intercūdit forma
 non redit eadem numero sed propter modū p̄ducendi quia
 positū est ipsam p̄duci p̄ motū. et quia mot⁹ intercūsus non
 redit idē numero; forma sic educāta eadē nūero redire nō po/
 terit **P**ropter qd loquēdo de agente naturali qd p̄ motū et
 transmutationem p̄ducit. vez est qd scribit in fine secūdi
 de gnatione q̄rū substantia depit; nō redeunt eadē nūero. **D**e
 us at̄ q̄ p̄ motū et transmutationē nō necessario agit de ea/
 dem materia rem corruptā pōt eadē numero restaurare vt
 forma q̄ in materie potentiam cessit eadē numero in mate/
 riam inducatur. **Nā** cū hoc nō repugnet ipi⁹ prodūdo qz n̄
 est de vnitate numerali rei p̄manētis p̄tinuatio ipi⁹ esse; nō
 repugnat modo p̄ducendi qz pōt deus nō mediante motu
 p̄ducere. pōt de⁹ facere vt ea quoz substantia perijt redeant
 eadē nūero. vñ si ex igne fiat aqua; pōt de⁹ ex aqua genera
 ta illū eundem ignē nūero cui⁹ substantia perijt producere
Vez quia adhuc non habemus quomodo aliqd potest cō/
 nerti in aliud p̄existēs diuina v̄tute cum ignis corrupt⁹
 q̄ postmodū idē nūero ex aqua p̄ducit sue p̄duatōni n̄ actū

Theorema

peristat vt hoc declaret scda differentia q̄ dicebat int̄ nat̄
turale agens et deū esse diligēt est cōsideranda videlicet
deū imediate materiā attingere vt est quid naturale vtro
agens soluz vt est quāta **Ex** qua differtia sequit̄ q̄ si de
ex ead̄ materia pōt formā q̄ in potētia materie cessit eadēz
numero pducere q̄ possit manente aliq̄ forma in aliq̄ mate
ria illā eandem de alia materia educere. vt manente forma
aque in sui materia pōt de illā eandē formā numero edu
cere de materia ignis **Qd** si fiet qz ad eadē formā numero
seq̄tur eadem materia numero. aq̄ sic pducta ex igne esset
eadem numero cum aqua p̄istente. p̄pter q̄ sequeret ignē
esse cōuersū in aliquid p̄istens qz in aq̄m. **Ex** q̄ vltorius
sequit̄ deū posse vnā materiā puertere i aliā materiā cū pos
sit facē materiā aliq̄z iformari eadē forma nūero q̄ alia ifor
matur **No** ei differt materia a materia s̄z se cū ad sit q̄ di
stinguit **Sz** solū rōne forme. est enī p se loquēdo vna mate
ria oim̄ hntiū eā vt scribit̄ i primo de generatione. q̄ at de
us possit vnā materiā i aliam puertere siue possit facere
aliquā materiāz subeē eid̄ forme numero cui alia subest. sic
ostendi pōt qz materia a materia n̄ differt vt est qd̄ r̄ fm̄ es
sentiam p̄siderata qz sic accepta iptibilis ē et ab alia mate
ria differre non pōt qz nec alia esse possēt **Sz** p̄t materia
sub quāitate stat qz extendit̄ extensione p̄tinui ē accipe in
ea diuersas ptes. et in diuersis p̄tib⁹ materie possūt induci
diuersae forme. p̄pter qd̄ matēia a materia differt **Agens** ḡ
naturale qz solū imediate attingit materiā vt ē q̄nta: solum
imediate attingit hāc materiāz vt ab oī alia materia differt.
et qz ab aliq̄b⁹ vt sūt dīa. solū dīa possunt educi. nō p̄t na
turale agēs facē q̄ illa eadē forma numero pficiat hāc ma
teriā q̄ pficit aliā. p̄t q̄ nec pōt vnā materiā i aliam puer
tere **De** at̄ q̄ imediate attingit materiā vt ē qd̄. cū mate
ria sic accepta. ab alia materia nō differat q̄ncūqz formāz
nūero pōt iducere i materiā vnā pōt iducere i aliā **Et** qz
vt bituz ē p̄ primā dīam iter agēs naturale et deū hoc int̄
ē qz de p̄t illā eadē formā nūero q̄ cessit i potētia materie. d̄

Theorema ii

Quā res puerit i aliā p
le quāti i quāti puerit
apparet quāntitate corp
nō et naturalē ocomitāti r nō
Cognit̄ si considerat̄ p̄dita p̄nter
alidē vnā q̄ solū puerit̄ d̄ i d̄ nō
d̄t̄ enī q̄ q̄ vnā d̄t̄ agēs n̄t̄
vt ē quāta nō vt ē d̄a d̄t̄
de vnā materia qm̄ educeret ex aliā
ria solū diuersā p̄dita p̄nt̄ n̄ qz
nūmas ē diuersitas i materia d̄t̄
quāitate existit̄ ē educi d̄t̄ enī
p̄t qd̄ vt dicebat̄ naturale agēs
nūero ex vna materia qm̄ educeret
i aliā puerit̄ n̄a h̄nt̄ qz alidē vnā
n̄t̄ i qd̄ sūt r̄ si alidē eēt̄
n̄t̄ vnā iugit̄ vnā existit̄ alidē qz

materia educēvt si materia aq̄ aq̄ forma puaref eādē nūme
ro formā i illā materiā restauraēt. z qz q̄ncūqz formā nūero
pt iducere i materiā aque pt z i materiā aliā vt i materiā
ignis sicut si materia aq̄ sua forma puaref face potset q̄ de
nuo eadē forma nūero pfieeret. sic face pt q̄ matēia sub for
ma ignis existēs puata forma aq̄ eadē nūero pficiat q̄ pficit
h materia aq̄. p̄p̄ q̄ face pt q̄ h matēia ignis fiat h materia
aq̄ z q̄ h tot⁹ ignis puertat i hāc totā aquā. Nō ē h icōueni
ens stute diuina q̄ fm ordine p̄paratū vl etiā fm aliū ordi
nē aliq̄ res puertat i aliqd̄ p̄existens vt q̄ h. l. ignis fiat hec
aq̄ vl hec matēia illa materia. Igit̄ sacramētū eucharistie h z
q̄ ponim⁹ hāc substātiā panis puerti i hoc corp⁹ ch̄i ex p̄
te puertiois ip̄robare nō possum⁹. q̄ at ex pte alia ip̄robant̄
nō possint i sequētib⁹ appebit vbi sp̄calr̄ ondet quō substātia
panis puertit in substātiā corpis ch̄i qz h solū vniuersalitē
z onfuz q̄ de⁹ pt puertē aliqd̄ i aliud p̄existens

Theorema. ij.

Cum res puertit i aliqd̄ p̄existēs n̄ ē possibi
le quātū i quātū puerti sed quid i quid. Ex q̄
apparet quātitatē corpis ch̄i eē sub sacra
mēto ex naturali p̄comitātia z nō ex vi sacramēti

Cogimur si cōsiderāt p̄dicta ponere q̄ cū res puertit i
aliqd̄ p̄xns q̄ solū puertat qd̄ i qd̄ nō quātū i quātū. dice
bat eniz q̄ qz naturale agēs attingit materiā solū imediate
vt ē quāta nō vt ē qd̄ Ideo eādē formā nūero educē nō pt
de vna materia qm̄ educēbat ex alia qz ab aliqb⁹ vt sūt di
uersa solū diuersa p̄duci pnt z qz ppter diuersas ptes quā
titatiuas ē diuersitas i materia. educē aliqd̄ de materijs vt
sub quātitate existūt ē educē de eis vt diuersitate hnt̄ adin
uicē p̄p̄ qd̄ vt dicebat naturale agēs nō pt educē eādē for
mā nūero ex vna materia qm̄ educit ex alia. nec pt vnā ma
teriā i aliā puertē. Nā sicut qz albedines solū distingunt̄ ex
subiectis i qb⁹ sūt z si albedo eēt sepata essz vna albedo nu
mero z i vna superficie vna existit albedo. q̄ possit vnā superficiē

Theorema

uertere in alia: vna albedine in alia conuerteret **S**i utraq;
illaz supficiey albedini essz subiecta cu in eade supficie due
albedines numero differentes esse no possunt **S**ic et qz mate/
rie distinguuntur p formas q esset illi⁹ potentie q facere pos
set hac materia eide forme esse subiectaz cui altera subijcit.
hac materia in illa uerteret. et qz h pot deus eo qd imme
diatē attigit materia etia vt est qd. fm q vna materia ab a/
lia no distinguit fm istu modū ordinis que videm⁹ talis co
uersio solu exerceri poterit vt conuertit quid in quid n qn/
tum in quatu. **N**a si fm qntitate attendere⁹ uersio cu fm
hoc materia quatu ad suas ptes diuersificet p⁹ q in diuer
sis pub⁹ materie introducunt diuerse forme **S**ic de uer/
sioe loquedo nūq; hec materia eide forme numero poterit ee
subiecta cui subijcit alia. et qz in conuersione q esse hz in hoc
sacramento conuertit sba panis in aliqd pēns et materia pa
nis efficit materia corpis chū. no est possibile qntitate pa
nis conuerti in qntitate corpis chū s substantia panis in sub
stantiaz corpis **E**st etia hoc idem alit videre **N**a si uertit
res in aliqd pēns vtrpota hec aqua in hunc ignē adu p/
eristentē **S**i no solu sba uerteret in substantia. s qntitas in
quātitate. esset ignis in que facta est conuersio fm dimensio
nes pprias vbi extitit aqua. vel vt ad ppositū spectat cu pa
nis in corp⁹ chū uertit esset localit⁹ z fm dimensioes pro
prias corp⁹ chū in altari vbi prius exisibat panis sba. **C**ū
g ex alio et alio sumat alia et alia indiuiduatio si poneretur
corp⁹ chū eē in altari fm dimensioes pprias qz ibi eēt vt in
loco n eēt idē corp⁹ numero nec idē indiuiduū corp⁹ chū qd
est in celo et qd est in altari. **N**o g loquedo de uersione vt
ad ppositum spectat est possibile qntū in qntū uerit s quid
in qd **E**t qz no est ibi ex vi sacramenti nisi illud in qd aliqd
est uersuz qz solu substantia panis uertit in sbaz corpis no
qntitas in qntitate. quātitas corpis chū ex vi sacramenti in
hmōi sacro eē n poterit. vcz qz n ē dare sbaz sine ppria qn/
titate ex naturali pcomitātia qntitas corpis chū sub sacro
existet cū sit ibi substantia corpis christi ad quā habet ordi
nez naturalem qd declarare volebamus.

tertium

Theorema

Corpus christi sub specie
altaris uisum no ē lo
Cū dicitur in
hac conuersione panis in
esse sub specie panis in
corp⁹ nūm in uersioe loci nūm
dicitur corp⁹ eūm vno altaris
altaris eūm poterit **E**t hōc in
aliq corp⁹ dicitur eūm in
altaris s dimensio panis et
conueniens idē diuersis locis
uultis locis ponere corp⁹
panis accidit. **N**a aut loca
nō tōno remouent. ponere
possibile eēt ibi in diuersis
modū et vno p uicis tōnem
sub specie illa non dicitur
sub sacramento altaris. et
pōt. Immo ad plus est
vbi qz si tota vniuersum
vbi hōmō in corp⁹ chū
est. **N**a vbi et hōmō dicitur
esse qz vno sub specie
ueritō ibi panis eēt no
ficere ē sacramenti ad
ficere. possit eū de
qntitatem panis ad
vnum mater. et qz
vno corp⁹ chū qz eū
de videri ē rāone
vniuersū aliqd eēt idē
vniuersū. dīuisione
vniuersū q vniuersū

Theorema tertium.

Corpus christi sub sp̄eb' hostie vt est in sacro altaris diffiniri nō p̄t localit̄ sed substantialit̄

Argunt rōnis ignari fidē impossibilia ponere. Nā cū s̄z fidē catholicā ponam' vey corp' ch̄i qd' extraxit de v̄gine esse sub specieb' panis in sacramento altaris cū vnū z idē corp' nūero in diuersis locis nūero simul esse non possit cū dīctū corp' est in vno altari; nō erit in alio. z cū est in celo in altari esse nō poterit. Ad hāc āt rationem soluendā dixerūt aliq. corp' christi esse in celo s̄m dimensiones p̄prias. eē autē i altari s̄z dimēsiōes panis/ et ita q̄s̄ p̄ accēs. Et qz nō ē in conueniens idē i diuersis locis esse p̄ accidēs s̄ p̄ se. sic in diuersis locis ponere corp' christi vt fides ponit; nihil inconueniēs accidit. Si autē licet incidāt aliqua veritatē; difficultatē tñ nō remouent. poneret enī aliq̄s et p̄ se et p̄ accēs impossibile esse idē in diuersis locis existere. **P**ortet ḡ dare modū et hmōi p̄ accēs rōnem assignare quare corp' christi sub specieb' illis non diffinit̄. Sed simul cum est in celo est sub sacramento altaris. et cū est in vno altari etiā in alio eē pōt. Immo qd' plus est sequi videt̄ corp' christi posse esse vbiqz qz si totū vniuersum occuparet substantia panis z tota illa substantia in corp' ch̄i duceret; hmōi corpus vbiqz esset. Nec valeret si quis diceret positionē hāc impossibilez esse qz vbi essz sacerdos cui' est v̄ba p̄ferre p̄ q̄ fit talis cōuersio ibi panis esse nō posset qz de' q̄ p̄t sine sacramento efficiere rē sacramenti absqz sacerdote. posset talez cōuersionē efficere. possz enī de' totū vniuersum adhibere et tantam q̄ntitatem panis p̄ducere quāta est quantitas vniuersi vel etiam maiorē z qz qua ratione pōt hāc p̄riculā panis cōuertē in corp' ch̄i/ p̄t etiā totū; poterit ch̄i corp' vbiqz eē. qd' esse videt̄ r̄ rationē cuiuslibz creature. **P**ropt̄ s̄ aduertēdū qd' diffiniri aliqd' est idē qd' finiri siue terminari. p̄t qd' p̄s̄. v. metaph. diffinitionē appellat̄ finitū qz in ea ponunt rei principiaint q̄ velut int̄ p̄prios terminos et int̄ p̄prios fines

Theorema

res diffinita ꝓcludit. hmoi aut diffinitio vel finitio q̄ rei cō
petit nō semp est vniformis. **N**az alit cōpetit diffinitio rei
vt est substātia. aliter vt est quāta. **N**ā vt est substantia sup̄
q̄libz res creata siue sit corpālis siue spiritalis qz termina
tur ad certum gen^o et ad certā speciē et ad certā indiuidu
ationis modū. **S**olus at de^o q̄ est substātie infinite generis
rōz nescit ita qz nec p se nec p reduciōnē defminat ad gen^o
et multo min^o defminat ad spēm vl ad hoc aliqd qz hui
iusmodi defminatō i generis definatiōe ꝓcludit. put aut
res ē quāta si p hmoi quātitate cōpatur ad alia. sic cōpetit
ei defminatio loci. **N**ō eni diffinit res creata h loco vl illo
rōne sbe qz substantie finitas p ꝓpationez ad locū nō sumit
qz sbe vnde sba nō debet locus. finitas p ꝓpationem ad lo
cuz est rōne quātitate. s3 ergo qz rei ꝓpetit alia et alia quā
titas finita si p eā cōpatur ad locū. sic ꝓ loco diffinitur vt q̄
hnt quātitate dimensiuā diffiniuntur loco p ꝓmensurationem
vt qz ꝓmensurāt se ita isti loco qz nō aliq. q̄ vero quātitate
ꝓtūalem hnt diffiniuntur p ꝓpationem. iō cū āglī opant i tra
definiūt opari i celo. **S**i ergo aliqd est alicubi solū rōne sbe
quātitas aut eius ibi existēt ꝓpter naturālē ordinem quē ad
substātiāz habet. illi rei ꝓpetēt finitas q̄ sequit naturā substā
tie. nō aut finitas que sequit naturā quāti. put per quanta
tem res ad alia ꝓpatur. ꝓpter qz et vi sacramēti corpus
christi ē in altari rōne sbe et p quātitatem ibi non cōpatur
ad alia qz finitas substantie non circūcernit determinatiōnē
situs. **S**3 determinationem generis et. speciēi sufficit cor
pus christi prout in altari secundum fidem nostram ponit
tur determinari ad illud genus et ad illam speciē et ad il
lum indiuiduationis modū ad quem determinatur vt est in
celo. non tñ oportet determinari ad illum sitū cū talis fini
tas cōpetat quātitati. put p eam res cōpatur ad locum. **E**t
quo apparet qz illius per accidens qz cui^o causa querebatur
assignata est ratio. **U**lterius etiā ex hoc innotescit corpus
christi vt est in celo non posse esse alibi nisi inde recedret
atq̄ put est in vno altari potest esse et in alio cum ibi nō

... put est cōpetit finitas sbe h finitas qz
et h rem vniformem esse pātia. nō
corpus christi h huiusmodi vniformem
p angusta loco qz p quātitate
na huius qz quātitate et compo
quātitate mediantē substātia et p
petit finitas opāte opāte spūali
petit esse i loco loco diffinitur
est p se et primo mediantē substātia
tus equitate compāte huiusmodi
nisi non poterit.

Theorema.ii

Quod corpus christi in loco
aliquo esse non potest

Sunt aut qui imaginantur
valentes in mediū rerū corpus ch
is credit christi corpus dimensiuū
et in impemete volūte sic caput et m
pōtē spiritū et bene intelligit h
beti non pōt. Nam qz aliqd dicitur
sbe hoc ē qz quātitas loco huius
esset vniforme ꝓpatur ad quātita
essentia in loco p quātitate ꝓp
loco existit eo qz rō quā vniforme
in locis. **S**3 h substantia sepa
et qz aliqd corp^o et in eo h huius
liberet huiusmodi qz pāte esse in
ratio quāti non dicitur vniforme
quātitate mola. et qz nō huius
pōtē pāte ad huiusmodi qz

sit put ei cōpetit finitas situs s̄ finitas speciei. Propter q̄
 et si totum vniuersum esset panis: nihil incōueniens eiet
 corpus christi s̄ hūc modum vbiq; existere. Diffinitur er-
 go angelus loco qz p̄ quantitatem suam est in loco substan-
 tia sua s̄m quā quātitatē ei competit opari non aut̄ est ibi
 quantitas: mediante substantia. et qz finite quantitati com-
 petit finita opatio oportet sp̄ialem substantiam put ei com-
 petit esse i loco loco diffiniri. Christ⁹ aut̄ vt est in altari qz ibi
 est p̄ se et primo mediante substantia ad quā s̄m se finitas si-
 tus equiuoce comparatur. Sic existens ibi p̄ se loquendo diffi-
 niri non poterit.

Theorema. iiij.

Quod corpus christi in sacramēto altaris cir-
 cūscriptiue esse non potest

Sunt aut̄ qui imaginationez trāscendere nō
 valentes cū audiūt verū corpus christi esse sub sp̄ibus pan-
 nis credūt christi corpus dimētionibus panis cōmensurari
 vt in suprema pte hostie sit caput et in inferiori pedes. qz s̄
 verba ph̄ta recte et bene intelligant h̄mōi intelligentia ha-
 beri non pōt. Nam qz aliquid alicubi circūscriptiue exi-
 stat hoc ē qz q̄ntitas locati siue illud quod p̄ locatū in loco
 existit vniuoce p̄patur ad quātitatē loci et ideo corpora
 existentia in loco p̄ quātitatē propriam circūscriptiue in
 loco existūt eo qz rō quāti vniuoce dicitur de corpore loca-
 ti et locantis. S; si substantia sepata et angelus oparetur
 circa aliqd corp⁹ et in eo s̄z suā virtutem existeret: non circū-
 scriberet̄ ibidem. ita qz pars esset in pte et totus in toto eo
 qz ratio quanti non dicitur vniuoce de quātitate virtutis
 et de quantitate molis. et qz nō sunt cōmensurabilia nisi q̄
 vniuoce p̄pant adiuicē cū p̄mēsurā p̄patoez ipoztz q̄ solū

Theorema

In uniuersa esse potest ut probatur vii. physicorum. et angeli quantitati corporis commensurari non poterit. loquendo de commensuratione per hoc loquimur. Nam esse non poterit quod una pars et tunc. angelice sit in una parte corporis et alia in alia. propter quod nec angelus circumscribitur ibidem. Si igitur angelus non circumscribitur loco quia ratio magnitudinis non uniuersa dicitur de quantitate et tunc secundum quam angelus in loco existit et de quantitate corporis circa quam operando angelus in corpore esse dicitur multo minus corpus christi ut est in sacramento altaris circumscriptione esse poterit. Dabitur enim substantia corporis christi non esse sub hoc sacramento mediante quantitate sed quantitate mediante substantia. Extendendo ergo nomen magnitudinis ad ipsas rationes substantie ut sint in ipsa substantia secundum se sumpta ratione finitatis vel infinitatis ponimus sic et magnitudinem ibi esse ponamus inueniemus magis equoque magnitudinem dici de magnitudine molis respectu magnitudinis substantialis quam respectu magnitudinis actualis. Nam cum ratio finitatis vel infinitatis magnitudinem ponamus in rebus cum magis equoque dicatur finitas vel infinitas de magnitudine molis respectu sibi quam respectu quantitatis actualis et magnitudo etiam magis de eis dicitur equoque. Dicitur enim magnitudo molis finita quia occupat determinatum locum vel quia clauditur in determinata puncta, vel determinatos terminos. infinita autem quia clauditur in terminos non nescit. sic et quantitas actualis finita dicitur quia potest in determinatum obiectum ultra quam et illa se non potest extendere. In substantia vero reperitur finitas solum ex eo quod determinat ad genus et ad speciem. ex quo apparet quod licet ratio finitatis de omnibus his tribus dicitur equoque quia non reperitur in eis magnitudo unius rationis, potissime cum ratio equocationis accipitur ex eo quod quantitas molis ad substantiam comparatur ubi solum ratio finitatis accipitur ex eo quod ad genus vel ad speciem determinatur. Si igitur angelus non circumscribitur loco quia per se tunc suam ibi esse dicitur tunc equoque propter ratio finitatis multo magis corpus christi ut est sub sacro altaris circumscribitur non poterit cum ibi per se et primo sit solum mediante substantia et finitas et magnitudo magis reperitur equoque in substantia et quantitate dimensura quam in quantitate dimensura respectu quantitatis actualis.

Capitulum quintum

Quod corpus christi ut est sub altaris aliquo modo determinatur circumscriptione nec determinatur ibidem.

Crederet forte aliquis eo quod in corpore christi libere sacramento altaris dicitur determinari aliter esse nec enim circumscribitur commentum dimensionis. hinc ad hoc corpus christi determinari ad locum potest non stare non quia in nullo modo determinari potest in altari sic accipitur nec per se. igitur per operationem hinc verum est licet non mediatis dimensionibus proprie determinatur pars et dicitur corpus christi hinc clauditur in collatorem oportet et accipitur aliquid determinari ad locum solum clauditur tunc quia nullo modo determinatur aut veritas sic declarari potest necesse ad locum duplici de causa determinatur. primo si magnitudo illa per quantum est infinita et quia infinita magnitudo determinatur locus res que sic commensuratur non oportet. Secundo nec oportet ratio ad determinatum substantiam. res que hinc non dicitur determinatur in substantia accipitur secundum determinatum ad genus et ad speciem nec res que assignatur determinatur loco. potest determinari non potest tunc quia magnitudo determinatur in eis non determinando et infinita dicitur a divina substantia non est realis substantia substantia esse veritas probatur per se. hinc est quia.

Capitulum quintum.

Quod corpus christi ut est sub sacramento altaris aliquo modo determinat ad locum licet non circumscribatur nec diffinitur ibidem.

Crederet forte aliquis eo quod ex superioribus est ostensum corpus christi sub sacramento altaris diffiniri non posse, sed sit in diversis altaribus esse nec etiam circumscribi, ut quod corpus christi se commensuret dimensionibus hostie quod ex se sequeretur nullo modo corpus christi determinari ad locum putaret esse sub sacramento, quod positio stare non potest quia si nullo modo determinaretur ad locum corpus christi ut est in altari sic acceptum nec per se nec per accensum moueretur. Cum igitur per consecrationem hostie verissime sit corpus christi in altari licet non medianter dimensionibus propriis, sed medianter dimensionibus panis et designat corpus christi in altari esse si hostia consecrata in tolleretur oporteret nos dicere corpus christi sic acceptum aliquo modo determinari ad locum cum nullo modo motus localis competat rei que nullo modo determinat ad locum. **U**t autem veritas sic declarari potest. **N**am quod res non determinatur ad locum duplici de causa quantum ad primum spectat potest contingere, primo si magnitudo illa per quam competit ei esse in loco est infinita, et quia infinite magnitudini non debetur determinatus locus, res que sic comparatur ad locum loco determinari non potest. **S**ecundo hoc contingit si homini magnitudo realiter non differt a substantia rei. **N**am cum substantie secundum quod homini non debeat determinari loco eo quod finitas et infinitas in substantia accipitur secundum determinationem et indeterminationem ad genus et ad speciem nec rei cui talis magnitudo competit assignabitur determinatus locus, propter utrumque de ipso loco determinari non potest, tunc quia magnitudo ipsa siue virtus sua per quam est in omnibus omnino conservando est infinita, tunc est quia talis magnitudo a divina substantia non est realiter distincta. **U**t et **D**ilatori divina substantia esse ubique probatur quia sua essentia est substantia sua ubique existit, et quia deo non determinat ad locum veri-

Theorema

tate habet, quod probatur, viij. physicor. primum motores
 deus ipm non moueri nec per se nec p accns, vii mouentib⁹
 nobis deus q in nobis est locum non mutat nec per se nec
 per accns quia ad locum in quo sum⁹ determinari no pt **C**or
 pus at chisti vt est in altari, tu quia dimensiones panis per
 quas ibi existit finitu qd sunt, tu etiã quia hmõ dimensions
 no sunt substantia sua. opz corp⁹ christi sic acceptu aliqua
 licet determinari ad locu, vtz quia no determinat ad locu
 mediantibus dimensionib⁹ pprijs quia hmõ dimensions
 non solu ibi sunt mediante substantia sed mediantib⁹ alijs qz
 cõcludere possum⁹. **P**rimo q determinatio talis non
 fit p se, sed p accns. Nam illud dicitur esse p se vno modo
 sumptu qd est p causam in se exntem. Cũ g christi corp⁹ p
 dimensiones pprias et exntes in ipso vt in subiecto no de
 terminet ad locu vt est sub sacramento altaris sed solum
 p dimensiones alias sit sumptu: p accns determinat ad lo
 cū ppter qd p accns cõpetit ei mot⁹. **S**ecũdo cõcludere
 possum⁹ ipm sic acceptu loco non diffiniri. Nã cũ vni⁹ rei
 sit vna qntitas vel vna magnitudo p quã in loco ponit om
 nis creatura, cũ cõpatur ad locu fm qntitatem ppriam, solu
 in loco vno esse poterit cũ eius sit vna ppria sola qntitas p
 quã cõpatur ad locu **S**ed quia corp⁹ christi est sub sacra
 mento mediãtib⁹ dimensionibus panis, cũ dimensiones pa
 nis possint esse alie et alie et in diuersis locis, 2 dimensioes
 hmõ esse possint sz alias 2 alias dimensiones panis, simul
 in diuersis altaribus esse poterit corpus christi, ideo sic ac
 ceptum loco diffiniri non dicitur, ex quo apparet alia ratio
 a ratione supius assignata quare intelligentia loco diffinit⁹
 et corp⁹ christi sub sacramento non diffinit loco, quia stus
 intelligentie p quã cõpat ad locu est vna, dimensiones aut
 panis fm quas corp⁹ chri cõpat ad locu pnt esse diuersæ, s
 si scdm easde dimensiones panis corp⁹ christi cõparet ad
 locu, sicut intelligentia p stutem suaz q vna est ad locu cõ
 paratur et sicut qlibz creatura dõ esse in loco p qntitatem pro

quinta

rã dicitur corp⁹ chisti illa est
 vna et indelibile sua quantitate q vna est
 in pluribus locis esse no potest q apparet
 determinari ad locu diffiniri loco et lo
 co determinat ad locu cũ magnitudo
 ponitur ad finem et no est sua substantia
 hinc cũ hz finem magnitudinis et p
 loco circuli dicitur cũ q quantitate
 no quãri vnaque ege in intitate loco
 bene adaptari dicitur possum⁹ illa
 vt est sub sacramento intelligentiã
 ppter ad locu hz hz p hz et dicitur
 determinat nec loco circuli nec loco
 est sub sacramento ad modo determi
 nati vt circuli loco intelligentiã
 esse quia in loco equat no solu det
 tã loco diffinit. **U**n et dicitur q
 red opz in vno loco dicitur esse vel
 loco circuli dicitur dicitur hz cõpata
 diffinitur et circuli loco no
 illa quia sua magnitudo est infinita
 in diffinit loco quia diffiniri loco med
 iãtib⁹ panis. **N**ã res et hz dicit diffiniri loco
 loco q no in alio qd sine determinatione
 tã nec enim circumscripta loco et
 apparet dicitur de magnitudine de
 creatura in qua deus esse dicitur **I**n
 illo q nihil reperit vnaque in crea
 gentia ho ad locu determinat qz in
 no est sua substantia et etiã loco diff
 nit ad locu q ai sit vna et finit
 ppter qd cũ diffiniri loco sit
 ad pondus intelligentiã loco diffi
 nit in alio et dicitur si talis loco

priā dicem⁹ corp⁹ ch̄i sc̄dm illas easdē dimēssiones in
 diuersis altarib⁹ simul eē nō posse. Sicut nec aliqua crea-
 tura cū mediāte sua quātitate q̄ vna est cōpat ad locū/simul
 in pluribus locis esse nō p̄t. ex q̄ apparet ista tria differre. De
 terminari ad locū. diffiniri loco. et loco circūscribi. Nā tunc
 res determinat ad locū cū magnitudo illa p̄ quā in loco eē
 ponitur est finita et nō est sua substantia. Sed tunc loco dif-
 finitur cū h̄z finitā magnitudinē et p̄ eā cōpat ad locū. Sz
 loco circūscribi d̄z cū p̄ quātitatē p̄priā cōpat ad locū. et ra-
 tio quāti vniuoce repit̄ in quātitate locantis et locati que si
 bene aduertim⁹ dicere possum⁹ ista. iij. scz deū. corp⁹ ch̄i
 vt est sub sacramento. intelligentiā. et h̄mōi corpalia vt con-
 pantur ad locū h̄nc habere ordinē. quia de⁹ nec ad locū de-
 terminat nec loco circūscribit̄ nec diffinit̄. Corp⁹ h̄o ch̄i
 vt est sub sacramento aliq̄ modo determinat ad locū. sed non
 diffinit̄ vel circūscribit̄ loco. Intelligentiā h̄o vt ponit̄ in lo-
 co esse quia in loco opatur nō solū determinat ad locū sed
 etiā loco diffinit̄. Un̄ et Damascē. probat q̄ cū angel⁹ est
 vel opat̄ in vno loco desinit esse vel opari in alio. nō tamē
 loco circūscribit̄. H̄mōi h̄o corpalia det̄minant ad locū et
 diffiniuntur et circūscribunt̄ loco. nō cū determinat̄ deus
 ad locū quia sua magnitudo est infinita et est sua substantia
 nec diffinit̄ loco. quia diffiniri loco includit̄ determinari ad
 locū. Nā res ex hoc dicit̄ diffiniri loco. quia ita est in vno
 loco q̄ nō in alio. qd̄ sine determinatione loci esse non po-
 test nec etiam circūscribitur loco. cum ratio magnitudinis
 equiuoce dicatur de magnitudine diuina. et de magnitudine
 creature in qua deus esse dicitur. Immo si volum⁹ vniuersa-
 lit̄ loq̄ nihil repitur vniuoce in creatore et creatura. Intel-
 ligentiā h̄o ad locū det̄minat qz sua p̄tus est quid finitum
 et nō est sua substātia et etiā loco diffinit̄ qz p̄ quātitatē p̄priā
 p̄pat̄ ad locū q̄ cū sit vna et finita. ei loc⁹ vn⁹ atqz finitus
 debet p̄t qd̄ cū diffiniri loco sit solū in vno loco eē/cogi-
 mur ad penedū intelligentiā loco diffiniri et cū in vno loco
 eē incipit in alio eē desinat n̄ tū loco circūscribit̄. qz rō quāti

non reperitur uniuoce in quantitate statim sicut quia angelus
ponitur esse in loco et in quantitate corporum circa que angelus ope
rando in loco esse dicitur Corp^o aut christi ut est sub sacra
mento, aliquo modo determinat ad locum quia dimensiones pa
nis per quas in altari ponitur sunt quid finitum et non sunt sua
substantia, non tamen diffinitur loco quia non est in altari secun
dum dimensiones proprias, sed secundum dimensiones panis pro
pter quod secundum alias et alias dimensiones panis simul in diuersis al
taribus esse poterit. Non ergo sic acceptum loco diffinitur cum in
cipiat esse in uno altari absque eo quod in alio esse desinat, nec etiam
ibi est circumscriptione cum quantitas propria sit ibi mediante sub
stantia et finitas et magnitudo equiuoce recipitur in substantia
et in quantitate dimensionum. Immo cum nihil circumscribit loco
nisi competat ad locum secundum quantitatem propriam et uniuoce recipi
tur ratio quantum in quantitate locati secundum quas comparatur ad locum
et in quantitate locantis dicere possumus quod circumscribit loco
includit diffiniri loco sicut diffiniri loco includebat definitio
tionem ad locum. Est enim in plus et vltius determinari ad
locum quam diffiniri loco, et diffiniri loco est cuius quam circumscribi
loco, et quia ab inferiori ad superius arguimus affirmando, a
superiori ad inferius negando, dicere possumus quod quicquid loco
circumscribit diffinitur et determinatur loco, et quia loco diffinitur
loco definitur. Negando aut debemus arguere e converso, et quod
loco non diffinitur sic acceptum loco circumscribi non potest. Cum
ergo corpus christi ut est sub sacramento non diffinitur loco,
loco etiam circumscribi non poterit, quod non corpora que ad locum comparantur
secundum quantitatem propriam determinentur ad locum et circumscribantur et
diffiniantur loco quod quanto proponitur declaratum satis apparet si
considerantur prehabita. Nam homini corporalia sic accepta defini
untur ad locum, quia quantitas secundum quam in loco ponitur est quod
finitum, et non est ipsa substantia rerum corporalium diffinuntur loco quod
cum secundum propriam quantitatem ad locum competent et cum uniuoce corporis vna
sit quantitas sed quod in loco esse dicitur, oportet uniuoce corporum solus in

secundum

Theorem

Quod si dicitur certum
suo sine se quod diffinitio
est predicamentum

Quod et predicamentum est habitus corp
in alio loco et circumscribi non potest
loco etiam quod si certum non potest
per eas quod in positio oportet esse ad
in modo simpliciter est deus quantitas
circumscribitur quod quantitas de quod
tam illi vero minus. Alio modo est
loco diffinitur inter deus predicamentum
per quod primo et Compositum, i. quod
diffinitur. Nam primo sua sunt quod
et per deus a deo in eodem quod
diffinitur etiam quod in loco
quo plus quod inde posita que est diffin
o ordinatur in loco accipitur inde
et si ergo ostenditur poterit quod
suo sub habitus non habet ordinem
et quod corpus christi sacramentum
sua quantitas non qui est predicamentum
corporalia etiam quod quod

vno loco esse quod e loco diffiniri circūscribuntur qdē loco qz hmoi corpalia velut i loco i corpilibus collocatur Cum igit repiat vniuoce quātitas i corpe locante z in locato qz vtrobiz e quātitas dimēsiua oportet corpalia pnta a cor poribz pntentibz circūscribi, verū qz circūscriptio includit diffinitionē et determinatōez ad locū licz p se ostēsum sit cor poralia diffiniri loco et ad locū determinari posset tñ ex isto solo vltimo vtrūqz illoz ostendi cū pbatū sit omne qd loco circūscribit determinari ad locū z loco diffiniri.

Theorema.vj.

Opponi christi existēti sub hostia cōpetit pos itio siue sit q e differētia quātitatis nō at que est predicamentū

Quia ex pcedētibz e habitū corpz chī vt est sacramēta liter in altari loco circūscribi nō posse crederet aliqs q po sitio et situs ptiū ei sic existenti nō possz cōpetere Ut g ap/ paret qualis ei positio ppetat est aduertendū q positio v/ no modo sumpta est dīa quātitatis vnde et in predicamen tis scribit q quātitatū he quidē habent positionē ad se in uicem, ille vero minime. Alio modo est pdicamentū Nā po sitio siue sit inter decē pdicamēta pputat, sic at et sic acce/ pra positio a Comētatore i quito metaphysice isto modo di stiguitur. Nā positio siue situs quēdā ordinē ptiū importat vt pōt hī a pho in eodē qnto. Ordo at ptiū est duplex v/ delictet ordo ptiū in toto, z in loco Et put ordinatur ptes in toto p/ur git inde positio que e differētia quātitatis, put ve ro ordinatur in loco accipitur inde positio que est pdicamē tuz Si ergo ostendere poterim q ptes corpōris chī exi stentis sub hostia nō habēt ordinez ad locū s ad totū: ostent sum erit q corpū chī sacramentalit p/iderato cōpetit situs q est dīa quātitatis nō qui est pdicamentū Ideo notanduz q vterqz talis ordo puenit ex quātitate aliter et alit sūpra